

SIKKERHETS DATBLAD

PAX-XL60

Sikkerhetsdatabladet er i samsvar med Kommissjonsforordning (EU) 2020/878 av 18 Juni 2020 om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH)

AVSNITT 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET / STOFFBLANDINGEN OG AV SELSKAPET / FORETAKET

Utgitt dato 12.03.2021

1.1. Produktidentifikator

Kjemikaliets navn PAX-XL60
Synonymer Aluminiumklorid, Polyaluminiumkloridløsning

1.2. Relevante identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som frarådes

Kjemikaliets bruksområde Vannbehandlingsmateriale

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet**Distributør**

Firmanavn Hjelle Kjemi AS
Postadresse C Sundtsg 65
Postnr. 5004
Poststed BERGEN
Land NORGE
Telefon 55231300
Telefaks 55560210
E-post fpost@hjelle-kjemi.no
Hjemmeside www.hjellekjemi.no

1.4. Nødtelefonnummer

Nødtelefon Telefon: +47 22591300
Beskrivelse: Giftinformasjonssentralen

AVSNITT 2: FAREIDENTIFIKASJON**2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen**

Klassifisering i henhold til CLP (EC) No 1272/2008 [CLP / GHS]	Met. Corr. 1; H290 Eye Dam. 1; H318
--	--

2.2. Merkingselementer

Farepiktogrammer (CLP)

Sammensetning på merkeetiketten	Aluminiumklorid, basisk / Polyaluminiumklorid 24 - 35 %
Varselord	Fare
Faresetninger	H290 Kan være etsende for metaller. H318 Gir alvorlig øyeskade.
Sikkerhetssetninger	P280 Benytt vernehansker / verneklær / øyevern / ansiktsvern. P234 Oppbevares bare i originalemballasjen. P305+P351+P338 VED KONTAKT MED ØYNENE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre. Fortsett skyllingen. P310 Kontakt umiddelbart et GIFTINFORMASJONSSENTER eller lege. P390 Absorber spill for å hindre materiell skade.

2.3. Andre farer

PBT / vPvB	Stoffet/stoffblandingen inneholder ingen komponenter på 0,1% eller mer, som er betraktet som persistente, bioakkumulative og toksiske (PBT), eller meget persistente og meget bioakkumulative (vPvB)
Generell farebeskrivelse	Oppvarming over nedbrytningstemperaturen frigjør giftig gass
Miljøeffekt	Kan senke pH i vanndige miljøer og dermed være skadelig for vannorganismer

AVSNITT 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

3.2. Stoffblandinger

Komponentnavn	Identifikasjon	Klassifisering	Innhold	Noter
Aluminiumklorid, basisk / Polyaluminiumklorid	CAS-nr.: 1327-41-9 EC-nr.: 215-477-2 REACH reg. nr.: 01-2119531563-43		24 - 35 %	

AVSNITT 4: FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Generelt	Ved uhell eller illebefinnende er omgående legebehandling nødvendig, (vis etiketten hvis mulig).
Innånding	Flytt ut i frisk luft. Må holdes varmt. Oppsøk lege dersom symptomene vedvarer.
Hudkontakt	Ta øyeblikkelig av forurenset tøy og sko. Rens med mye vann. Oppsøk lege dersom symptomene vedvarer.
Øyekontakt	Skyll øyne med vann i minst 15 minutter. Ta kontakt med lege hvis øyenirritasjon

Svelging	utvikles eller vedvarer. Ta umiddelbart kontakt med lege, helst en øyespesialist. Skyll munnen med vann. Fremkall IKKE brekninger. Tilkall lege hvis symptomene vedvarer.
----------	--

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Generelle symptomer og virkninger	Etsende påvirkninger, kan forårsake ubotelig øyeskade.
-----------------------------------	--

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Medisinsk behandling	Rens med mye vann.
----------------------	--------------------

AVSNITT 5: BRANNSLOKKINGSTILTAK

5.1. Slokkingsmidler

Egnede slokkingsmidler	Ikke brennbar.
Uegnede slokkingsmidler	Ingen spesielle krav.

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Farlige forbrenningsprodukter	Oppvarming over nedbrytningstemperatur kan føre til dannelse av hydrogenklorid. Å bli utsatt for spaltningsprodukter kan være helsefarlig.
-------------------------------	--

5.3. Råd til brannmannskaper

Personlig verneutstyr	I tilfelle av innåndbart støv og/eller røyk bruk trykkluftmaske og støvtett beskyttelsesdrakt.
Brannslukningsmetoder	Hvis mulig fjern containere/tanker fra farlig område. Kjøøl ned beholdere/tanker med vannspreder.

AVSNITT 6: TILTAK VED UTILSIKTEDE UTSLIPP

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Generelle tiltak	Må behandles i henhold til alle forskrifter vedrørende industriell hygiene og sikkerhetstiltak. Sørg for skikkelig ventilasjon. For personlig beskyttelse, se seksjon 8. Bruk kvalifisert trent personell som kjenner regelverket opp mot det lovlige nivået av PPE
------------------	---

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Sikkerhetstiltak for å beskytte ytre miljø	Unngå at produktet kommer ut i omgivelsene. Begrens spredningen av søl ved å bruke inert absorberende materiell (sand, grus). Dekk over avløp. Skal behandles i overensstemmelse med lokale og nasjonale bestemmelser. Lokale myndigheter bør underrettes dersom betydelige spill ikke kan demmes opp.
--	--

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Opprydding	Ved små utslipp: Fortynn reststoffer med vann og nøytraliser dem deretter med kalk eller kalksteinpulver til det blir fast. Skuff eller tørk opp. Skal behandles i
------------	--

overensstemmelse med lokale og nasjonale bestemmelser.
 Ved store utslipp: Fjern spill ved hjelp av en støvsugerbil. Fortynn reststoffer med vann og nøytraliser dem deretter med kalk eller kalksteinpulver til det blir fast. Skuff eller fei opp restrende materiale. Skal behandles i overensstemmelse med lokale og nasjonale bestemmelser.

6.4. Henvisning til andre avsnitt

Andre anvisninger	For personlig beskyttelse, se seksjon 8.
-------------------	--

AVSNITT 7: HÅNTERING OG LAGRING

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Håndtering	Må behandles i henhold til alle forskrifter vedrørende industriell hygiene og sikkerhetstiltak. Arbeidsstedet og arbeidsmetodene skal organiseres på en slik måte at direkte kontakt med produktet forhindres eller minimaliseres. For personlig beskyttelse, se seksjon 8. Oppbevares adskilt fra inkompatible stoffer. Kontakt med visse metaller, f.eks. aluminium og zink, kan danne hydrogengass, som i sin tur kan danne eksplosive blandinger av gasser med luft
------------	---

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Oppbevaring	Oppbevares adskilt fra inkompatible stoffer. Sørg for skikkelig ventilasjon. Av kvalitetshensyn: Oppbevares ved en temperatur over 0 °C. Oppbevar ved temperaturer under 30 grader C.
Forhold som skal unngås	Kontakt med Metaller, Baser, Alkaliske materialer, Reduksjonsmidler, sulfitter, Sulfider, Organiske materialer

Betingelser for sikker oppbevaring

Egnet emballasje	Passende materiale: plast (PE, PP, PVC), glassfiberforsterket polyester, gummiert stål
Krav til lagerrom og beholdere	Unngå kontakt med ulegert stål eller galvaniserte overflater, rustfritt stål (SS2333), Ikke syrebestandig materiale, Kobber, Aluminium, Jern, Zink, messing, titan

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

AVSNITT 8: EKSPONERINGSKONTROLL / PERSONLIG VERNEUTSTYR

8.1. Kontrollparametere

Komponentnavn	Identifikasjon	Grenseverdier	Norm år
Aluminiumklorid, basisk / Polyaluminiumklorid	CAS-nr.: 1327-41-9		
Kontrollparametere, kommentarer	Aluminiumklorid, basisk / Polyaluminiumklorid NO OEL, 2007, TWA = 2 mg/m ³ , Beregnet som Al FOR-2011-12-06-1358, 2007-11-28, GV = 2 mg/m ³ , Aluminium		

DNEL / PNEC

DNEL	Gruppe: Industriell
------	---------------------

PNEC	<p>Eksponeeringsvei: Langtids, innånding (systemisk) Verdi: 16,4 mg/m³</p> <p>Gruppe: Industriell Eksponeeringsvei: Langtids, dermal (systemisk) Verdi: 4,6 mg/kg bw/day</p> <p>Gruppe: Konsument Eksponeeringsvei: Langtids, innånding (systemisk) Verdi: 4 mg/m³</p> <p>Gruppe: Konsument Eksponeeringsvei: Langtids, dermal (systemisk) Verdi: 2,32 mg/kg bw/day</p> <p>Gruppe: Konsument Eksponeeringsvei: Langtids, oral (systemisk) Verdi: 2,3 mg/kg bw/day</p> <p>Eksponeeringsvei: Renseanlegg STP Kommentarer: Verdien av den anslåtte trygge konsentrasjoner kan variere avhengig av forhold som pH og innhold av organisk materiale, og derfor den sanne verdien av denne mengden ikke kan oppnås og heller er ikke nødvendig.</p>
------	---

8.2. Eksponeeringskontroll

Varselsskilt

Forholdsregler for å hindre eksponering

Egnede tekniske tiltak	Unngå kontakt med huden og øynene. Må behandles i henhold til alle forskrifter vedrørende industriell hygiene og sikkerhetstiltak.
Produkttiltak for å hindre eksponering	Øyespyleflaske eller øyedusj skal være tilgjengelig på arbeidsplassen

Øye- / ansiktsvern

Nødvendige egenskaper	Tettsittende vernebriller. Øyespyleflaske med rent vann . (EN 166)
-----------------------	--

Håndvern

Egnede hansker	Vernehansker som retter seg etter EN 374.
Egnede materialer	PVC eller neopren
Gjennomtrengningstid	Verdi: > 480 minutt(er)
Håndbeskyttelse, kommentar	Hansker bør skiftes umiddelbart hvis det er indikasjon på svekkelse i hanskestoffet, eller de er kontaminert av kjemikalier.

Hudvern

Egnede verneklær Klær med lange ermer Anvend vernedrakt ved behov.

Åndrettsvern

Åndrettsvern, generelt Ved forekomst av damp, støv eller aerosol, anvend friskluftmaske (filter P2)

Passende miljømessig eksponeringskontroll

Begrensning av miljøeksponering Ikke tillat ukontrollerte utslipp av produktet ut i miljøet.

AVSNITT 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Form	Væske
Tilstandsform	Væske
Farge	Gulaktig
Lukt	Ubetydelig
pH	Status: I handelsvare Verdi: 1,5 Konsentrasjon: 100 %
Kokepunkt / kokepunktintervall	Verdi: 100 -120 °C
Relativ tetthet	Verdi: 1,28 - 1,34 Kommentarer: g/cm ³

9.2. Andre opplysninger

Krystalliseringspunkt Verdi: -30 °C

AVSNITT 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1. Reaktivitet

10.2. Kjemisk stabilitet

Stabilitet Termisk nedbrytning ved over 200 °C

10.3. Risiko for farlige reaksjoner

10.4. Forhold som skal unngås

10.5. Uforenlige materialer

Materialer som skal unngås Metaller, Baser, Alkaliske materialer

10.6. Farlige nedbrytningsprodukter

AVSNITT 11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1. Informasjon om fareklasser som definert i forordning (EF) nr. 1272/2008

Akutt giftighet	Testet effekt: LD50 Eksponeringsvei: Oral Verdi: > 2000 mg/kg Art: Rotte
	Testet effekt: LD50 Eksponeringsvei: Innånding. Varighet: 4 time(r) Verdi: > 5,0 mg/l Art: Rotte
	Testet effekt: LD50 Eksponeringsvei: Dermal Verdi: > 2000 mg/kg Art: Rotte
Andre toksikologiske data	Bemerkning: Analogi, CAS-nr., 39290-78-3

Øvrige helsefareopplysninger

Innånding	Innånding av aerosoldamp kan gi irritasjon i åndedrettskanalene
Hudkontakt	Gjentatt eller langvarig hudkontakt kan gi: Hudirritasjon, tørr hud .
Øyekontakt	Gir alvorlig øyeskade.
Svelging	Svelging kan gi ubehag, brekninger, vondt i halsen og mageproblemer.

11.2. Opplysninger om andre farer

AVSNITT 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1. Giftighet

Økotoksisitet	<p>Dette materialet klassifiseres ikke som farlig for omgivelsene. På miljørelevante pH-verdier på 5,5 - 8, har aluminium en lav oppløselighet. Aluminium salter dissosierer i vann, og det resulterer i raske dannelse og utfelling av aluminium hydroksider. Ved pH <5,5 frie ioner (AL³⁺) blir den dominerende formen, og den økte tilgjengeligheten på denne pH gjenspeiles i en høyere toksisitet. På en pH fra 6,0 til 7,5 reduserer løseligheten på grunn av tilstedeværelsen av den uløselige forbindelsen Al (OH) ₃. Ved høyere pH (pH > 8,0) dominerer mer oppløselige forbindelser Al (OH) ₄, som igjen øker tilgjengeligheten. Aluminiumsalter må ikke slippes ut i elver eller innsjøer på en ukontrollert måte og pH variasjoner rundt 5 - 5,5 bør unngås.</p>
---------------	---

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Beskrivelse / vurdering av persistens og nedbrytbarhet	Bemerkning: Ved hydrolyse dannes aluminiumhydroksid i pH-område ca 6 - 9. Metoder som skal bestemme biodegraderingshet gjelder ikke for uorganiske stoffer.
--	---

12.3. Bioakkumuleringsevne

12.4. Mobilitet i jord

Mobilitet	Vannløselighet: fullstendig oppløselig (20 °C)
-----------	---

12.5. Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

Resultat av vurderinger av PBT og vPvB	Stoffet/stoffblandingen inneholder ingen komponenter på 0,1% eller mer, som er betraktet som persistente, bioakkumulative og toksiske (PBT), eller meget persistente og meget bioakkumulative (vPvB).
--	---

12.6. Hormonforstyrrende egenskaper

12.7. Andre skadevirkninger

AVSNITT 13: SLUTTBEHANDLING

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Egnede metoder til fjerning av forurenset emballasje	Klassifiseres som farlig avfall. Skal behandles i overensstemmelse med lokale og nasjonale bestemmelser.
Annen informasjon	Klassifiseres som farlig avfall. Skal behandles i overensstemmelse med lokale og nasjonale bestemmelser. Produktrester skal spes med vann og nøytraliseres med kalk eller kalkstenspulver. Ikke kast spillprodukter i avløpssystemet. emballasjemateriale som har blitt grundig renset, kan gjenvinnes.

AVSNITT 14: TRANSPORTOPPLYSNINGER

Farlig gods	Ja
-------------	----

14.1. FN-nummer eller ID-nummer

ADR/RID/ADN	3264
IMDG	3264
ICAO/IATA	3264

14.2. FN-forsendelsesnavn

Varenavn, Engelsk ADR/RID/ADN	CORROSIVE LIQUID, ACIDIC, INORGANIC, N.O.S.
ADR/RID/ADN	ETSENDE VÆSKE, SUR, UORGANISK, N.O.S.
IMDG	CORROSIVE LIQUID, ACIDIC, INORGANIC, N.O.S.
ICAO/IATA	CORROSIVE LIQUID, ACIDIC, INORGANIC, N.O.S.

14.3. Transportfareklasse(r)

ADR/RID/ADN	8
Klassifiseringskode ADR/RID/ADN	C1

14.4. Emballasjegruppe

ADR/RID/ADN	III
-------------	-----

IMDG	III
ICAO/IATA	III

14.5. Miljøfarer

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk

14.7. Sjøtransport i bulk i henhold til IMO-instrumenter

Produktnavn	CORROSIVE LIQUID, ACIDIC, INORGANIC, N.O.S.
-------------	---

Andre relevante opplysninger

Fareseddel ADR/RID/ADN	8
Fareetikett IMDG	8
Etiketter ICAO/IATA	8

ADR/RID Annen informasjon

Tunnelbegrensningskode	E
Transport kategori	3
Farenr.	80

IMDG Annen informasjon

EmS	F-A, S-B
-----	----------

AVSNITT 15: OPPLYSNINGER OM REGELVERK

15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

Vurderte restriksjoner	<p>FOR 2004-06-01-930: Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall(avfallsforskriften).</p> <p>FOR 2002-07-16-1139: Forskrift om klassifisering, merking mv. av farlige kjemikalier med senere endringer. Stoff listet i seksjon 3 er sjekket mot Vedlegg VI til CLP forordningen, (EU)nr. 1272/2008, den til enhver tid gjeldende utgave. Kommisjonens (EU) forordning Nr 453/2010 om endring av Forordning (EF) Nr 1907/2006 fra EuropaParlamentet og Rådet om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH).</p> <p>FOR 2011-12-06-1358: Forskrift om tiltaks- og grenseverdier.</p> <p>FOR 2009-04-01-384: Forskrift om landtransport av farlig gods med senere endringer, Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap.</p> <p>LOV-2005-06-17-62: Arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv. (arbeidsmiljøloven) Forordning 2020/878</p>
------------------------	---

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

AVSNITT 16: ANDRE OPPLYSNINGER

Liste over relevante H-setninger (i avsnitt 2 og 3).

H290 Kan være etsende for metaller.
H318 Gir alvorlig øyeskade.

Versjon

1